

Rat u Ukrajini. Dnevne informacije. Dan 88-89

Pripremile Sofija Olinik i Marjana Zavijska

Gradovi pod napadom. Predsjednik Volodimir Zelenskij je [izvijestio](#) da je situacija u Donbasu iznimno teška jer ruska vojska nastavlja s pokušajima napredovanja prema Slavjansku i Sjeverodonjecku. Tijekom vikenda Rusi su pucali na glazbenu školu u Svjatogorsku u **Donjeckoj regiji**. U roku od jednog dana ruski su osvajači granatirali 12 naselja u Donjeckoj regiji, što je rezultiralo mrtvima i ozljeđenima, a oštećeno je 58 civilnih objekata. U **Luganskoj regiji** Rusi su po drugi put uništili most između Sjeverodonjecka i Lisičanska. Most je digunt u zrak u 2014., a sada još jednom. Ruske snage pokušavaju potpuno poremetiti logističke veze u regiji. U [Sjeverodonjecku](#) bolnica djeluje s samo tri preostala liječnika i pet medicinskih sestara koje im pomažu. U bolnici je 20 pacijenata. Najmanje 70 zgrada oštećeno je u Luganskoj regiji tokom jednodnevnog ruskog granatiranja. U **Zaporižskoj regiji**, u nedjelju su ruski projektili granatirali civilnu infrastrukturu u jednom od sela okruga Vilnijansk. Ruski okupatori su u nedjelju više od sat vremena granatirali naselja **Sumske regije** iz sistema 'Grad'. Pogranična naselja u **Černihivskoj regiji** su i dalje napadana jer se nastavlja granatiranje s ruskih teritorija. Ruske snage granatirale su regiju iz minobacača oko 9 puta. Grad **Mikolajev** je u nedjelju granatiran kasetnim streljivom.

Gradovi pod okupacijom. Samoproglašene vlasti na okupiranim teritorijama **Zaporižske regije** i dalje [prijetu](#) vlasnicima poduzeća u Zaporižju koji odbijaju trgovati [rubljama](#). Pokret otpora na okupiranim područjima se nastavlja. U jutro 22. svibnja, u privremeno okupiranom gradu Enerhodaru, nepoznata je osoba raznijela ulazna vrata na kojima je stanovao štićenik okupatora. U **Hersonskoj regiji**, Olešktivski Piski, je trenutno pod okupacijom, a to je najveći pješčani masiv u suhom stepskom dijelu Europe, s površinom od 11 tisuća hektara.

Harkivska regija. Oleh Sinehubov [izvijestio](#) je da su Rusi na četiri dana nezakonito pritvorili Halinu Turbabu, gradonačelnicu Dvorične koji je pod ruskom okupacijom.

Mariupolj. Predsjednik Zelenskij je [izvijestio](#) kako očekuje da će branitelji Azovstala biti razmijenjeni kada se za to ukaže prilika. *'Naši dečki dobili su signal iz vojske da imaju pravo izaći i spasiti svoje živote. Čekamo opcije zamjene. Svi branitelji Mariupolja će se vratiti kući. Civilni i liječnici, teško ozljeđeni, izvedeni su van. Trenutno se ljudi i dalje izvode. Čini mi se da će u bliskoj budućnosti, čak ne danima, nego satima, evakuacija svih biti gotova.'*

Sada će muškarci, stanovnici Mariupolja [patrolirati](#) gradom zajedno s ruskom vojskom i 'Narodnom milicijom DPR-a'. Prava svrha takve 'patrole' je navodno pojačati aktivističke potrage koje samoproglašene vlasti počinju vršiti ne samo za aktivistima nego prije svega za radnicima komunalni službi, učiteljima i drugim stručnjacima.

Pravobraniteljica Ukrajine Ludmila Denisova [izvještava](#) da je Mariupolj na rubu epidemije i ekološke katastrofe. Za gotovo tri mjeseca bitaka i okupacije grada, stanovnici su pokapali rođake i susjede koje su ubile ruske trupe u dvorištima u blizini kuća, te u blizini vodovoda i kanalizacijskih komunikacija. Većina grobova nije jako duboka, gotovo su na površini. Nakon puštanja u rad oštećenih vodoopskrbnih sustava, voda prolivena po tlu počela je urušavati te ukope. Zbog toga postoji visok rizik od razvoja niza bolesti. Osim toga, ruske trupe pretvorile su grad u smetlište, jer sustav gospodarenja otpadom ne funkcionira. Ljudi bacaju smeće u blizini kuća, ali ga nitko ne odnosi. Dio smeća je preplavljen vodom iz oštećenih vodovodnih cijevi i kišom, što dovodi do rasta patogenih bakterija. Također, zbog eksplozivnih projektila i zračnih bombi, tlo i podzemne vode u gradu također su kontaminirane kemikalijama i teškim metalima. To je prijetnja masovnim trovanjem i epidemijom zaraznih bolesti za ljude Mariupola.

Filtracioni logori. Okupatori [povećavaju](#) stopu deportacija muškaraca iz bombardiranog Mariupolja u 'filtracijske logore'. U takvim kampovima u Bezimenom i Kozatskom, okrug Novoazovsk, u Donjeckoj oblasti ima oko 4000 ljudi. Njihov se broj udvostručio samo u posljednja dva tjedna. Nitko se od zatočenih u logorima nije vratio. Muškarci su u užasnim uvjetima, spavaju na podu gdje je zagušljivo i nehigijenski, mučeni te zlostavljani. Okupatori tvrde da će u srpnju i kolovozu biti 'mobilizirani' u redove ilegalnih oružanih skupina L/DPR-a.

Krim. Ruske snage [ne dopuštaju](#) ukrajinskim kamionima da idu dalje do teritorija Krima. Opljačkana roba u kamionima najprije se odvozi na poluotok, gdje se po niskoj cijeni prodaje specijalnim dilerima iz Rusije, koji kasnije robu dalje prevoze i tamo prodaju po tržišnim cijenama.

Parlament Ukrajine. Ukrajinski parlament [izglasao](#) je produljenje izvanrednog stanja i opće mobilizacije u Ukrajini na 90 dana, do 23. kolovoza. Također, parlament je [zabranio](#) lijekove iz Rusije i Bjelorusije, a također je otkazao razne sporazume sa Zajednicom nezavisnih država (CIS). Među njima su otkazivanje sporazuma između Ukrajine i Ruske Federacije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, sporazuma *'o ovjekovječenju sjećanja na hrabrost i herojstvo naroda Zajednice Neovisnih Država u Velikom Domovinskom ratu'*, o zajedničkom poljoprivrednom tržištu i borbi protiv ilegalnih migracija. Nakon što se vratila s predsjedničkim prijedlozima, Vrhovna Rada ponovno je donijela zakon kojim se Rusija priznaje kao teroristička država, njezin režim kao nacistički i zabranjuju se simboli ruske invazije.

Pregovori. Pregovori između Rusije i Ukrajine trenutno su zastali. Predsjednički savjetnik Mihajlo Podoljak je rekao za

[Reuters](#) da Ukrajina neće učiniti nikakve ustupke, jer bi se to samo povratno obilo Ukrajini. ' *Rat neće prestati (nakon ikakvih ustupaka). Samo će biti stavljeno na pauzu na neko vrijeme* '. Podoljak je naglasio da Rusija mora napustiti teritorij Ukrajine kako bi se nastavio bilo kakav mirovni proces.

Vanjska politika. Poljski predsjednik Duda [posjetio je](#) Kijev kako bi se obratio ukrajinskom parlamentu. Predsjednik Andrzej Duda stigao je u Ukrajinu 21. svibnja i bio je prvi šef strane države koji je održao govor u ukrajinskoj Vrhovnoj radi od početka ruske invazije punog razmjera. Tokom nastavaka posjeta, Ukrajina i Poljska su se složile [uspostaviti](#) zajednički granični carinski nadzor i rad na zajedničkoj željezničkoj tvrtki kako bi se olakšalo kretanje ljudi i povećao izvozni potencijal Ukrajine.

Portugalski premijer António Costa je posjetio [Kijiv](#) i [Irpín](#). Tokom posjete, Portugal je izrazio spremnost pomoći Ukrajini u obnovi škola i vrtića uništenih zbog rata. Također, osigurat će 250 milijuna eura makrofinancijske potpore. Prvi transfer u iznosu od 100 milijuna eura bit će osiguran već ove godine.

Rusko Ministarstvo vanjskih poslova [predstavilo je](#) 'crni popis' američkih političara i poduzeća kojima je zabranjen ulazak u Rusiju. Popis uključuje 963 osobe, uključujući američkog predsjednika Joea Bidena, potpredsjednika Harrisa, državnog tajnika Antonyja Blinkena i ministra obrane Lloyd Austina itd.

Svjetski ekonomski forum. SEF počinje 23. svibnja s Ukrajinom na vrhu [dnevnog reda](#). Događaj će započeti virtualnim obraćanjem ukrajinskog predsjednika Zelenskog, ukrajinsko izaslanstvo, uključujući ministra vanjskih poslova Kulebu, će se skupu pridružiti kao i niz ukrajinskih parlamentaraca, te gradonačelnik Kijiva, Vitali Kličko. Među međunarodnim uzvanicima, događaju će prisustvovati i glavni tajnik NATO-a Jens Stoltenberg za kojeg se očekuje da će dati neke uvide u to koje sljedeće vojne korake Zapad može poduzeti kako bi podržao Ukrajinu. Predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen, njemački kancelar Olaf Scholz i poljski čelnik Mateusz Morawiecki će bez sumnje zatražiti daljnje sankcije. [Prvi put](#) u tri desetljeća predstavnici ruske države i gospodarstva nisu bili pozvani da sudjeluju na Svjetskom ekonomskom forumu te ono što je prije nekoliko godina bilo Ruski dom u Davosu, sada će biti Ruska kuća ratnih zločina. Ovaj simbolični projekt predstaviti će izložbu o ruskim ratnim zločinima u Ukrajini. Ovdje se možete pridružiti [livestreamu](#) ceremonije otvaranja izložbe.

Sankcije. Ruski ministar prometa Vitalij Saveljev kaže da su zapadne sankcije dovele do ozbiljnih problema s logistikom diljem Rusije. New York Times [izvještava](#), kako je gospodin Savelyev rekao da su ruski dužnosnici bili prisiljeni "tražiti nove logističke koridore" za kretanje robe, uključujući rutu sjever-jug koja bi prolazila kroz Astrakhan i dvije luke na Kaspijskom moru, Olja i Makačkala. Ovo je jedna od rijetkih prilika da ruski dužnosnici komentiraju utjecaj globalnih sankcija na Rusiju. Nakon ruske invazije na Ukrajinu, Sjedinjene Američke Države, Europska unija i druge nacije nametnule su niz sankcija Rusiji i njezinim tvrtkama, uključujući zatvaranje zračnog prostora za ruske zrakoplove, odsijecanje banaka od zapadnih tržišta i zabranu ruskih brodova u lukama EU.

Energetska sigurnost. Litva zaustavlja uvoz ruskog plina, nafte i struje. Litva je postala prva baltička zemlja koja je prestala uvoziti ruske energente.

Dezinformacije. YouTube uklanja preko 70 000 videa i 9 000 kanala koji šire lažne priče o ratu u Ukrajini, – [The Guardian](#). Konkretno, videi su uklonjeni s video hostinga, u kojima je rat u Ukrajini nazvan 'oslobodilačkom misijom'.

Kultura. Ukrajinski institut objavio [je priopćenje](#) o sudjelovanju ruskog filmskog redatelja Kirilla Serebrennikova na filmskom festivalu u Cannesu. Kirill Serebrennikov održao je govor na konferenciji za novinare na Filmskom festivalu u Cannesu 19. svibnja gdje je zagovarao ukidanje sankcija ruskom oligarhu Romanu Abramoviču, koji je blizak Putinu; branio jednog od ključnih ideologa Kremlja; i pozvao na potporu ruskih vojnika zajedno s ukrajinskim žrtvama rata. Ukrajinski institut osuđuje upravu festivala jer je pružila pozornicu za bezrezervnog zagovornika ruskog imperijalizma. Ukrajinska kulturna zajednica također osuđuje govor redatelja Sergeja Loznice protiv bojkota ruske kulture koji je održao na Filmskom festivalu u Cannesu nakon što je dobio nagradu za kulturu Francuske. Kao i Serebrennikov, Loznica inzistira da ruska kultura nema nikakve veze sa zločinima Putinovog režima i da se uvijek protivila barbarstvu. Loznica odvaj a kulturu od društva, kao da jedno i drugo postoje u sterilnim prostorima, nikad ne dolazeći u dodir.

Danas je Netflix objavio film [Nosorog / Nosoríg](#) ukrajinskog redatelja Olega Sencova. Film prikazuje vrijeme 90-ih u ukrajinskom regionalnom gradu. Ukrajinska percepcija ovih vremena zasjenjena je dominantnim ruskim narativom. Ruska filmska industrija težila je stvaranju filmova i serija koji prikazuju 'poučene, okrutne 90-e' na najuniverzalniji način (čitaj ruski) za sve postsovjetske prostore. Time doprinosi stvaranju mita o 'jednoj naciji', uz mnoge druge mitove. Na taj način, 'Nosorog' je gotovo jedinstven film, jer daje ukrajinsku perspektivu 90-ih, kao zanimljivog i nedovoljno istraženog razdoblja koje objašnjava podrijetlo dviju ukrajinskih revolucija na Majdanu, rusko-ukrajinskog rata 2014-2022.

Provjerite također mišljenje i informativni list ['5 činjenica o ruskoj kulturi'](#) Olge Birzul, kustosice filma i kulturnog menadžera, bivšeg programera [Docudaysa UA](#) i bivše voditeljice odsjeka za film na Ukrajinskom institutu.

Čitanje o temi dekolonizacije. Imperijalna je državnost značajno i duboko utjecala na sustav vrijednosti poduzetnika, kaže Tetijana Vodotika. Vrijednosti preživljavanja i (samo)održanja dominirale su i često dominiraju ovim sustavom. Samoostvarenje, razvoj, inovacija, provedba hrabrih ideja i snova, pa čak i stvaranje tvrtki koje bi trajale generacijama rijetko razmatrani. Rusko Carstvo (ako treba pojednostaviti stvari, naravno) imalo je nepisano pravilo: lojalnost u zamjenu za profit. Više pročitajte u članku ' [Put promjene: ukrajinsko poduzetništvo između imperijalnog pritiska i neovisnosti](#) '

'Mariupoljska tvrđava. Posljednji dan Azovstala'. BABYLON 13 objavio je [video snimke](#) 'Oresta' (Dmitro Kozatski), borca Azovskog puka, koji je proveo 84 dana u čeličani. Video snima zadnje trenutke u tvornici prije nego što su posljednji vojnici bili odvedeni u zarobljeništvo.

Kutak za čitanje.

- [Dokumentiranje zločina u ratu u Ukrajini](#) | New York Times (nytimes.com) – *Otkako je Rusija napala Ukrajinu 24. veljače, New York Times prikuplja dokaze o zločinima. New York Times je 19. svibnja objavio iskaze svjedoka i video zapise koji pokazuju kako su ruski padobranci 4. ožujka pogubili najmanje osam Ukrajinaca u predgrađu Kijiva, što su sve potencijalno ratni zločini. Informacije nude najjasniji dokaz do sada da su žrtve bile u ruskom pritvoru neposredno prije nego što su smrtno stradale. To je u suprotnosti s tvrdnjama Kremlija da je zločine izmislila Ukrajina kako bi lažno prikazala Ruse kao ubojice.*
- [Djeca se vraćaju u školu nakon čišćenja u traumatiziranom ukrajinskom selu | Ukrajina | The Guardian](#) – *Djeca se vraćaju u školu u Novij Bikiv u Kijivskoj regiji. Iako još nemaju prozore, struju ili udžbenike, ali u ovoj seoskoj školi nastavljaju nastavu. Ruska vojska opljačkala je većinu kuća u Novomu Bikivu, što znači da ni učitelji ni učenici nisu imali računala ili tablete za nastavak učenja na daljinu, pa je škola odlučila nastaviti učenje u offline formatu.*

Statistika.

- Od jutra 21. svibnja, Rusija je deportirala 1 377 925 ljudi, uključujući 232 480 djece, [prema](#) ombudsmanki Ukrajine.
- Do danas se oko [700 000 ukrajinskih](#) vojnika i vojnkinja bori protiv Rusije.
- Oko 22 milijuna tona blokirano je u ukrajinskim lukama zbog ruskog rata, rekao je predsjednik Zelenskij.
- Glavni stožer Oružanih snaga Ukrajine objavio je ukupne procijenjene gubitke ruske vojske do 10 sati ujutro, 23. svibnja 2022.: ljudstvo – oko 29 200, tenkovi – 1293, borbena i oklopna vozila – 3166, topnički sustavi – 604, višecijevni raketni bacači – 201, protuzračni sustavi – 93, zrakoplovi s fiksnim krilima – 204, helikopteri – 170, operativno-taktički dronovi – 476, krstareće rakete – 110, čamci i laki gliseri – 13, kamioni i cisterne za gorivo – 2206, specijalna oprema – 43.

Svaka akcija je važna, nijedan doprinos nije premali!

- Podržite Krijivku ["Vilnih" \(Sklonište slobodnih\)](#) ' – dobrotvorna organizacija koja pomaže humanitarnu potporu u Kijivu, te Černovskoj regiji, i koja se trenutno fokusirana na potporu istočnoj Ukrajini. Ovdje su podaci o njihovim [bankovnim računima](#) .
- Podijelite ove ažurirane informacije o situaciji u Ukrajini, bilo na društvenim mrežama, s lokalnim medijima ili širenjem ovih kratkih informacija.
- Pretplatite se na naša svakodnevna ažuriranja na [Twitteru](#) , [LinkedInu](#) i [našoj web stranici](#) .
- Naš projekt možete podržati donacijama putem PayPal-a. Više informacija je [ovdje](#) .

Hvala vam što podržavate Ukrajinu! Slava Ukrajini!